

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wstęp	11

Rozdział I

Kształtowanie się prawa do sądu w polskim konstytucjonalizmie

1.1. Prawo do sądu w świetle aktów prawa międzynarodowego	17
1.1.1. Modele systemów ochrony praw człowieka	17
1.1.2. Prawo do sądu na gruncie wybranych aktów prawa międzynarodowego	23
1.2. Prawo do sądu w okresie transformacji ustrojowej w Polsce w latach 1989–1997	41
1.2.1. Prawo do sądu w poglądach doktryny przed wejściem w życie obecnie obowiązującej ustawy zasadniczej	41
1.2.2. Prawo do sądu w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego przed uchwaleniem Konstytucji RP	52
1.3. Prawo do sądu w projektach konstytucji wniesionych do Zgromadzenia Narodowego oraz w projektach jednolitych Konstytucji RP w ujęciu wariantowym	57
1.3.1. Prace nad przygotowaniem i uchwaleniem Konstytucji RP	57
1.3.2. Konstrukcja prawa do sądu w projektach Konstytucji RP	63
1.3.3. Prawo do sądu w projektach jednolitych Konstytucji RP w ujęciu wariantowym z 20 stycznia 1995 r. oraz z 26 stycznia 1995 r.	72

Rozdział II

Konstytucyjny model prawa do sądu w polskim porządku prawnym

2.1. Prawo do sądu w systematyce Konstytucji RP	81
2.1.1. Miejsce wolności i praw w systematyce Konstytucji RP	81
2.1.2. Konstrukcja prawa do sądu w Konstytucji RP	88
2.2. Podmiotowy zakres prawa do sądu	92
2.2.1. Osoby fizyczne i osoby prawne jako beneficjenci prawa do sądu	92
2.2.2. Zakres podmiotowy prawa do sądu a przedmiot sprawy	99
2.3. Przedmiotowy zakres prawa do sądu	101
2.4. Konstytucyjne gwarancje prawa do sądu	107
2.4.1. Zasada podziału władzy jako gwarancja prawa do sądu	107
2.4.2. Cechy sądu w świetle art. 45 ust. 1 Konstytucji RP	112
2.4.3. Zasada niezawisłości sędziowskiej	119
2.5. Normatywne standardy postępowania sądowego określone przez Konstytucję RP	129
2.5.1. Sprawiedliwe rozpoznanie sprawy	129
2.5.2. Jawne rozpoznanie sprawy	132
2.5.3. Rozpoznanie sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki	138

Rozdział III

Prawo do sądu w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego

3.1. Istota prawa do sądu w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego	143
3.2. Prawo do sądu a dostęp do sądu	151
3.2.1. Prawo do uruchomienia postępowania przed sądem	151
3.2.2. Dostęp do poszczególnych instancji	155
3.2.3. Dostęp do sądu jako organu o określonej charakterystyce	164
3.3. Prawo do sądu a pojęcie „sprawy” na gruncie art. 45 Konstytucji RP	168
3.3.1. „Sprawa” w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP	168
3.3.2. Analiza wybranych przypadków „sprawy”	174

3.4. Prawo do sądu a sprawiedliwość proceduralna	180
3.4.1. Odpowiednie ukształtowanie postępowania sądowego jako element prawa do sądu	180
3.4.2. Sprawiedliwe rozpatrzenie sprawy jako element odpowiedniego ukształtowania postępowania	185
3.4.3. Gwarancje sprawiedliwego postępowania	189
Zakończenie	197
Bibliografia	205